8.3 Mezőtípusok

A **Mezőtípusok** fejezet a Yappdo rendszerben elérhető mezőtípusokat, azok rendeltetését, működését és használatát ismerteti. A mezőtípus határozza meg, hogy az adott mező milyen adat tárolására, megjelenítésére vagy művelet végrehajtására használható.

Minden mezőtípus saját működési jellemzőkkel rendelkezik, ezért a létrehozható mezők, az elérhető beállítások és a használati lehetőségek mezőtípusonként eltérhetnek. Egyes mezőtípusok adatbevitelre, mások adatok megjelenítésére, dokumentumkezelésre, lekérdezések megjelenítésére vagy különböző műveletek végrehajtására szolgálnak.

A mezőtípusokhoz tartozó **Alap mezőfunkciók**, **Egyéni mezőfunkciók**, **Láthatóságok** és **Megjelenítési funkciók** részletes ismertetése a kézikönyv korábbi fejezeteiben található. A mezőtípusok leírásai ezekre a fejezetekre hivatkoznak, ezért az egyes funkciók működése nem ismétlődik meg minden mezőtípusnál.

Minden mezőtípus leírása egységes felépítést követi, amely az alábbi részekből áll:

- a mezőtípus rendeltetése;
- a mezőtípus működése;
- a mezőtípus sajátosságai;
- az elérhető mezőfunkciók;
- a mezőtípus használatával kapcsolatos fontos tudnivalók.

Az **Elérhető mezőfunkciók** rész kizárólag az adott mezőtípusnál használható funkciókat sorolja fel. Az egyes funkciók részletes leírása a megfelelő fejezetekben található.

A fejezet az alábbi mezőtípusokat ismerteti:

- Téglalap
- Felirat
- Egysoros szövegdoboz
- Többsoros szövegdoboz
- Szám
- Számított mező
- Dátum
- Legördülő lista
- Lekérdezésből táplálkozó legördülő lista
- Törzsből táplálkozó legördülő lista
- Jelölőnégyzet lista
- Rádiógomb lista
- Felhasználólista

- Többértékes felhasználólista
- Lekérdezés
- Diagram
- Webcím beágyazása
- Gomb
- Fájlcsatolás
- Nyomtatvány
- valamint a rendszerben elérhető további mezőtípusok.

Fontos

- A mezőtípus meghatározza a mező működését és az elérhető funkciókat.
- Nem minden mezőfunkció érhető el minden mezőtípus esetén.
- Az egyes mezőfunkciók részletes működése a kézikönyv korábbi fejezeteiben található.
- A mezőtípusok fejezetei kizárólag az adott mezőtípus működésére és sajátosságaira térnek ki, ezért a már ismertetett funkciók nem ismétlődnek meg.

8.3.1 Szöveges mezők

A **Szöveges mezők** szöveges adatok rögzítésére, megjelenítésére és kezelésére szolgálnak. A mezőtípusok támogatják a felhasználó által megadott szöveges tartalom tárolását, amely a munkafüzet további funkcióiban – például eseményekben, képletekben, keresésekben és hivatkozásokban – is felhasználható.

A szöveges mezők a rögzíthető tartalom mennyiségében és a megjelenítés módjában térnek el egymástól.

A fejezet az alábbi mezőtípusokat ismerteti:

- Egysoros szövegdoboz
- Többsoros szövegdoboz

Fontos

- A szöveges mezők karakterlánc típusú adatot tárolnak.
- A mezőtípusokhoz elérhető mezőfunkciók eltérhetnek.
- A mezőfunkciók részletes működését a **8.2 Mezőfunkciók** fejezet ismerteti.

8.3.1.1 Egysoros szövegdoboz

Az **Egysoros szövegdoboz** mezőtípus rövid szöveges adatok rögzítésére szolgál. A mező egyetlen szöveges értéket tárol, amely a rekord mentésével az adatbázisba kerül. Az Egysoros szövegdoboz általános célú szöveges mező, ezért alkalmazható azonosítók, megnevezések, kódok, címek, rövid leírások és egyéb szöveges adatok tárolására.

Kép – Egysoros szövegdoboz mező

Működés

Az Egysoros szövegdoboz egyetlen sorban jeleníti meg a rögzített szöveget. A mező értéke közvetlenül szerkeszthető, módosítható és törölhető.

A mezőben tárolt érték a rendszer számos funkciójában felhasználható, többek között:

- események feltételeiben és műveleteiben;
- képletekben;
- szűrésekben és keresésekben;
- dokumentumgenerálás során;
- más mezők értékének összeállításában;
- hivatkozások forrásaként.

A mező támogatja a mezőbe történő belépéshez, gépeléshez, értékváltozáshoz és mezőből történő kilépéshez kapcsolódó eseményidőzítéseket, ezért gyakran használható adatbevitelhez kapcsolódó automatizmusok indítására.

Kép – Egysoros szövegdoboz használata

Sajátosságok

Az Egysoros szövegdoboz több olyan funkciót is támogat, amely más mezőtípusoknál nem vagy csak részben érhető el.

A mező tartalma **reguláris kifejezéssel ellenőrizhető**, így meghatározható a bevitt érték kötelező formátuma. Amennyiben a rögzített adat nem felel meg a megadott mintának, a rendszer a beállított hibaüzenetet jeleníti meg. Ez a lehetőség különösen alkalmas például e-mail címek, azonosítók vagy egyéb meghatározott formátumú adatok ellenőrzésére.

A mező támogatja az **Egyedi hivatkozás** funkciót is. A tárolt érték URL vagy GPS koordináta formájában hivatkozásként használható. A rekord mentését követően a mező elején megjelenő ikon segítségével a weboldal vagy a földrajzi hely közvetlenül megnyitható.

Az Egysoros szövegdoboz támogatja az **Egyszeri hivatkozás** funkciót is. Új rekord létrehozásakor a szülő munkafüzet megfelelő mezőjének értéke automatikusan átmásolható a mezőbe. A rekord első mentését követően a célmező és a forrásmező között már nincs kapcsolat, ezért a forrásmező későbbi módosítása nem változtatja meg a korábban átvett értéket.

Amennyiben a mező dokumentumsablonban kerül felhasználásra, lehetőség van annak meghatározására is, hogy üres érték esetén a generált dokumentumban kötőjel (`-`) jelenjen meg a mező helyén.

Kép – Egysoros szövegdoboz speciális funkciói

Fontos

- Az Egysoros szövegdoboz egyetlen szöveges értéket tárol.
- A mező rövid szöveges adatok rögzítésére szolgál.
- A mező értéke a rendszer számos funkciójában felhasználható, többek között eseményekben, képletekben, keresésekben, dokumentumgenerálás során és más mezők értékének összeállításakor.
- Az **Egyedi hivatkozás** funkció kizárólag ennél a mezőtípusnál érhető el.
- Hosszabb, több sorból álló szöveg rögzítésére a **Többsoros szövegdoboz** mezőtípus használható.

8.3.1.2 Többsoros szövegdoboz

A **Többsoros szövegdoboz** mezőtípus hosszabb szöveges adatok rögzítésére szolgál. A mező egyetlen szöveges értéket tárol, azonban az érték több sorban jeleníthető meg, ezért hosszabb leírások, megjegyzések, indoklások és egyéb szabad szöveges tartalmak rögzítésére alkalmas.

Kép – Többsoros szövegdoboz mező

Működés

A Többsoros szövegdoboz a bevitt szöveget több sorban jeleníti meg. A mező tartalma közvetlenül szerkeszthető, módosítható és törölhető.

A mező lehetővé teszi hosszabb szövegek áttekinthető rögzítését, ezért olyan esetekben használható, amikor az Egysoros szövegdoboz egyetlen sora már nem elegendő a kívánt tartalom megjelenítésére.

Kép – Többsoros szövegdoboz használata

Sajátosságok

A Többsoros szövegdoboz támogatja az **Egyszeri hivatkozás** funkció használatát, amelynek segítségével a szülő rekord típusazonos mezőjének értéke új rekord létrehozásakor egyszer átmásolható a mezőbe.

A mezőtípus támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát is. Ennek segítségével dokumentumgenerálás során az üres mező helyén kötőjel jeleníthető meg.

Az Egysoros szövegdoboztól eltérően a Többsoros szövegdobozhoz **nem érhető el** a Reguláris kifejezés és az Egyedi hivatkozás funkció. E funkciók kizárólag az Egysoros szövegdoboz mezőtípus sajátosságai.

Kép – Többsoros szövegdoboz speciális funkciói

Fontos

- A Többsoros szövegdoboz egyetlen szöveges értéket tárol.
- A mező hosszabb szöveges tartalmak rögzítésére szolgál.
- A rögzített tartalom több sorban jelenik meg.
- Az Egysoros szövegdoboztól eltérően nem támogatja a Reguláris kifejezés és az Egyedi hivatkozás funkció használatát.

8.3.2.1 Szám mező

A **Szám mező** numerikus adatok rögzítésére szolgál. A mező kizárólag számérték tárolására alkalmas, ezért olyan adatok kezelésére használható, amelyekkel számítások végezhetők, illetve amelyek matematikai műveletek vagy összehasonlítások alapját képezik.

Kép – Szám mező

Működés

A Szám mező kizárólag numerikus érték bevitelét teszi lehetővé. A mező tartalma közvetlenül szerkeszthető, módosítható és törölhető.

A rögzített érték számként tárolódik, ezért felhasználható számításokban, összehasonlításokban, rendezésekben és egyéb olyan funkciókban, amelyek numerikus adattípust igényelnek.

Kép – Szám mező használata

Sajátosságok

A Szám mező támogatja az **Egyszeri hivatkozás** funkció használatát, amelynek segítségével a szülő rekord típusazonos mezőjének értéke új rekord létrehozásakor egyszer átmásolható a mezőbe.

A mezőtípus támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát is. Dokumentumgenerálás során, amennyiben a mező nem tartalmaz értéket, a mező helyén kötőjel jeleníthető meg.

A Szám mezőhöz kizárólag erre a mezőtípusra jellemző egyéni mezőfunkciók is tartoznak, például az összegzési és számítási beállítások. Ezek működését a **8.2.3 Egyéni mezőfunkciók** fejezet ismerteti.

Kép – Szám mező speciális funkciói

Fontos

- A Szám mező kizárólag numerikus adatok tárolására szolgál.
- A mezőben tárolt érték matematikai műveletekhez és összehasonlításokhoz is felhasználható.
- A mezőtípus támogatja az **Egyszeri hivatkozás** funkció használatát.

- A mezőtípus támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát.

8.3.2.2 Számított mező

A **Számított mező** mezőtípus automatikusan számított numerikus értékek megjelenítésére szolgál. A mező értékét a rendszer a megadott képlet vagy függvény alapján állítja elő, ezért a felhasználó közvetlenül nem szerkesztheti. A számítás eredménye a képletben felhasznált adatok változásával automatikusan frissül.

Kép – Számított mező

Működés

A Számított mező értékét a rendszer a megadott képlet vagy függvény alapján számítja ki.

A képletekben az alábbi mezőtípusok használhatók fel:

- Szám mező;
- Számított mező;
- Hivatkozott mező.

A képletek az alapvető matematikai műveleteket (+, −, ×, ÷) támogatják. A számítás eredménye automatikusan frissül, ha a képletben szereplő mezők valamelyikének értéke módosul.

Kép – Számított mező használata

Sajátosságok

A Számított mező nem kizárólag képletek használatát támogatja, hanem előre definiált függvények alkalmazását is.

A mezőtípusban az alábbi függvények használhatók:

- Átlag (AVG);
- Számolás (COUNT);
- Összegzés (SUM);
- Feltételes összegzés (SUMIF).

A függvények az aktuális munkafüzet, valamint a hozzá szülőként vagy gyermekként kapcsolódó munkafüzetek megfelelő mezőinek adataival is képesek számításokat végezni. A használható adatforrások és a függvények működése a választott függvénytől függ.

A Számított mező támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát. Dokumentumgenerálás során, amennyiben a mező nem tartalmaz értéket, a mező helyén kötőjel jeleníthető meg.

Kép – Képlet szerkesztése

Kép – Elérhető függvények

Fontos

- A Számított mező értékét a rendszer automatikusan számítja ki.
- A mező értéke közvetlenül nem szerkeszthető.
- A képletekben Szám mező, Számított mező és Hivatkozott mező egyaránt felhasználható.
- A mezőtípus képletek és előre definiált függvények használatát is támogatja.
- A számítás eredménye a képletben szereplő mezők értékének változásával automatikusan frissül.

8.3.3.1 Dátum mező

A **Dátum mező** dátum, illetve igény esetén dátum és idő tárolására szolgál. A mező egyetlen dátum típusú értéket tárol, amely kézi adatbevitelből, dátumválasztó segítségével vagy rendszerfunkciók eredményeként is megadható. A mezőtípus határidők, események időpontjai, érvényességi dátumok és egyéb időalapú adatok kezelésére használható.

Kép – Dátum mező

Működés

A Dátum mező alapértelmezés szerint dátumot tárol. Az **Idő (óra, perc) használata a dátum mellett** beállítás engedélyezésével a mező dátum és idő együttes tárolására is használható.

Az érték megadható kézzel vagy a beépített dátumválasztó segítségével. Amennyiben az óra és perc megadása nincs engedélyezve, a rendszer a tárolt értékhez **23:59** időpontot rendeli. Ez a dátummezők összehasonlításakor és szűrésénél fontos szempont, különösen akkor, ha a másik mező óra és perc értéket is tartalmaz.

Kép – Dátumválasztó

Sajátosságok

A Dátum mező több, kizárólag ehhez a mezőtípushoz kapcsolódó funkciót támogat.

A mező beállítható úgy, hogy a rekord **létrehozásának időpontját** tartalmazza. Ebben az esetben a mező értékét a rendszer automatikusan tölti ki a rekord létrehozásának dátumával, amelyhez szükség esetén pozitív vagy negatív napeltérés is megadható. Az így létrehozott mező nem szerkeszthető.

Lehetőség van arra is, hogy a mező **mindig az aktuális dátumot és időpontot** jelenítse meg. Ebben az esetben a mező értéke a rekord minden megnyitásakor az aktuális időpontra frissül.

A Dátum mező támogatja az **Egyszeri hivatkozás** funkció használatát, amellyel a szülő rekord típusazonos dátum mezőjének értéke új rekord létrehozásakor egyszer átmásolható.

A mezőtípus támogatja a **Megfigyelem a mezőt** funkció használatát is. Ennek segítségével a dátumhoz figyelmeztetés rendelhető, amely a beállított határidő alapján jeleníti meg a megfigyelési állapotot. A funkció részletes működését a **8.2.3 Egyéni mezőfunkciók** fejezet ismerteti.

A Dátum mező támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát is. Dokumentumgenerálás során az üres mező helyén kötőjel jeleníthető meg.

Kép – Dátum mező speciális funkciói

Fontos

- A Dátum mező dátum, illetve dátum és idő tárolására használható.
- Az **Idő (óra, perc) használata a dátum mellett** beállítás határozza meg, hogy a mező kizárólag dátumot vagy dátumot és időt is tároljon.
- Amennyiben az óra és perc használata nincs engedélyezve, a rendszer a tárolt értékhez **23:59** időpontot rendel. Ez a dátummezők szűrésénél és összehasonlításánál figyelembe veendő.
- A mezőtípus támogatja a **Létrehozás időpontját tartalmazza**, a **Mező értéke mindig az aktuális dátum**, az **Egyszeri hivatkozás**, a **Megfigyelem a mezőt**, valamint az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkciók használatát.

8.3.4.1 Legördülő lista

A **Legördülő lista** mezőtípus előre meghatározott értékek közül történő választásra szolgál. A választható értékek származhatnak kézzel rögzített listaelemekből, másik munkafüzet rekordjaiból, lekérdezés eredményéből, felhasználói jogcsoportokból vagy workflow státuszokból. A mezőtípus biztosítja, hogy a felhasználó kizárólag a megengedett értékek közül választhasson.

Kép – Legördülő lista

Működés

A Legördülő lista egy- vagy többértékes listaként használható.

Egyértékes lista esetén egyszerre egy érték választható ki, míg többértékes lista esetén egyszerre több listaelem is kijelölhető. A lista típusát a mező létrehozásakor kell meghatározni, később már nem módosítható.

Nagy elemszámú listák esetén a lista tartalma gépeléssel szűrhető, így a kívánt érték gyorsan megkereshető.

Kép – Egyértékes legördülő lista

Kép – Többértékes legördülő lista

Sajátosságok

A Legördülő lista működését elsősorban a kiválasztott **lista forrása** határozza meg. A lista elemei származhatnak:

- kézzel rögzített értékekből;
- másik munkafüzet rekordjaiból;
- lekérdezés eredményéből;
- felhasználói jogcsoportokból;
- workflow státuszokból.

Amennyiben a lista másik munkafüzetből vagy lekérdezésből tölti be az értékeket, a listaelemek automatikusan követik a forrás adataiban bekövetkező változásokat.

Másik munkafüzetből táplálkozó lista esetén a listaelemek mellett **plusz mező** is megjeleníthető. A plusz mező kizárólag a rekordok könnyebb azonosítását szolgálja, a rendszer működésére nincs

hatással.

A Legördülő lista támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát. Dokumentumgenerálás során, amennyiben a mező nem tartalmaz kiválasztott értéket, a mező helyén kötőjel jeleníthető meg.

A mezőtípushoz számos további egyéni mezőfunkció is kapcsolódik, többek között:

- Lista típusa;
- Lista forrása;
- Előszűrések kezelése;
- Csak kattintásra töltse be az elemeit;
- Adatforrás menüpont megnyitása gombbal (Forrás munkafüzet megnyitása);
- Rekord megnyitása gombbal;
- Lista tartalmának rendezése;
- Listában megjelenő plusz mező.

Ezek részletes működését a **8.2.3 Egyéni mezőfunkciók** fejezet ismerteti.

Kép – Legördülő lista speciális funkciói

Fontos

- A Legördülő lista kizárólag a listában szereplő értékek kiválasztását teszi lehetővé.
- A mező egy- vagy többértékes listaként is használható.
- A lista típusa a mező létrehozását követően nem módosítható.
- A lista tartalma gépeléssel szűrhető.
- A mezőtípus működését alapvetően a kiválasztott lista forrása határozza meg.

8.3.4.2 Rádiógomb lista

A **Rádiógomb lista** mezőtípus előre meghatározott értékek közül egyetlen érték kiválasztására szolgál. A választható lehetőségek rögzített listaelemekből állnak, ezért a futó felületen kizárólag a szerkesztés során megadott értékek választhatók ki.

Kép – Rádiógomb lista

Működés

A Rádiógomb lista minden listaelemet külön rádiógombként jelenít meg. A mező egyszerre kizárólag egy értéket tárolhat, ezért egy időben csak egy lehetőség választható ki. Másik érték kiválasztásakor a korábbi kijelölés automatikusan megszűnik.

A listaelemek a munkafüzet szerkesztése során hozhatók létre és módosíthatók. A futó felületen új érték nem adható hozzá.

Kép – Rádiógomb lista használata

Sajátosságok

A Rádiógomb lista kizárólag **fix értékeket** használ. A listaelemek a mező egyéni mezőfunkcióinál vehetők fel.

A már nem használt listaelemek kitilthatók. A kitiltott értékek a futó felületen nem jelennek meg és nem választhatók ki, azonban azokban a rekordokban, ahol korábban kiválasztásra kerültek, továbbra is megmaradnak. A kitiltás bármikor feloldható, ezt követően az érték ismét megjelenik a választható lehetőségek között.

A listaelemek megjelenítési iránya beállítható. A rádiógombok egymás alatt vagy egymás mellett is megjelenhetnek.

A Rádiógomb lista támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát. Dokumentumgenerálás során, amennyiben a mező nem tartalmaz kiválasztott értéket, a mező helyén kötőjel jeleníthető meg.

Kép – Rádiógomb lista speciális funkciói

Fontos

- A Rádiógomb lista egyszerre kizárólag egy értéket tárol.
- A mezőtípus csak fix értékek használatát támogatja.
- Új listaelem kizárólag a munkafüzet szerkesztése során adható hozzá.
- A kitiltott listaelemek nem választhatók ki, azonban a korábban mentett rekordok értékei változatlanul megmaradnak.
- A listaelemek egymás alatt vagy egymás mellett is megjeleníthetők.

8.3.5.1 Jelölőnégyzet

A **Jelölőnégyzet** mezőtípus kétállapotú logikai érték tárolására szolgál. A mező kizárólag két állapotot vehet fel: bejelölt vagy üres. Olyan esetekben használható, amikor egy feltétel teljesülését vagy hiányát kell rögzíteni.

Kép – Jelölőnégyzet mező

Működés

A Jelölőnégyzet mező egyetlen logikai értéket tárol.

A mező két lehetséges értéke:

- **igen (true)**;
- **nem (false)**.

A rendszer szempontjából a **false** és az üres állapot azonos jelentésű, vagyis a nem bejelölt jelölőnégyzet nem tárol külön értéket.

A mező értéke a futó felületen a jelölőnégyzet bejelölésével vagy a jelölés megszüntetésével módosítható.

Kép – Jelölőnégyzet használata

Sajátosságok

Import sablon használata esetén a mező értékét a rendszer az alábbi módon értelmezi:

Érték az import sablonban	Mező értéke
X	igen (true)
Üres cella	nem (false)

Más érték használata nem szükséges, a jelölőnégyzet állapotát kizárólag az **X** karakter vagy az üres cella határozza meg.

Kép – Jelölőnégyzet import sablonban

Fontos

- A Jelölőnégyzet mező kizárólag két állapotot támogat: **igen (true)** és **nem (false)**.

- A **false** és az üres állapot azonos jelentésű.
- Import sablon használata esetén a bejelölt állapotot **X** karakter jelöli.
- Import sablon használata esetén az üres cella **nem (false)** értéket jelent.

8.3.5.2 Jelölőnégyzet lista

A **Jelölőnégyzet lista** mezőtípus előre meghatározott értékek közül egy vagy több érték kiválasztására szolgál. A választható értékek a munkafüzet szerkesztése során rögzíthetők, ezért a futó felületen kizárólag a szerkesztéskor megadott listaelemek jelennek meg. A mezőtípus olyan esetekben használható, amikor egy rekordhoz egyszerre több érték is hozzárendelhető.

Kép – Jelölőnégyzet lista

Működés

A Jelölőnégyzet lista minden listaelemet külön jelölőnégyzetként jelenít meg.

A listaelemek egymástól függetlenül jelölhetők be vagy vehetők ki, ezért egyszerre tetszőleges számú érték választható ki. A mező valamennyi kijelölt értéket eltárolja.

A listaelemek a munkafüzet szerkesztése során hozhatók létre, módosíthatók, illetve tilthatók ki. A futó felületen új listaelem nem hozható létre.

Kép – Jelölőnégyzet lista használata

Sajátosságok

A Jelölőnégyzet lista kizárólag **fix értékeket** használ. A listaelemek a mező szerkesztése során rögzíthetők.

A már nem használt listaelemek kitilthatók. A kitiltott értékek a futó felületen nem jelennek meg és nem választhatók ki, azonban azokban a rekordokban, amelyekben korábban kiválasztásra kerültek, változatlanul megmaradnak. A kitiltás bármikor feloldható, ezt követően a listaelem ismét megjelenik a választható értékek között.

A listaelemek sorrendje a szerkesztőfelületen tetszőlegesen módosítható, így a megjelenési sorrend bármikor átrendezhető.

A lista megjelenítése kétféleképpen történhet:

- egymás alatt;
- egymás mellett.

A Jelölőnégyzet lista támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát. Dokumentumgenerálás során, amennyiben a mező nem tartalmaz kiválasztott értéket, a mező helyén kötőjel jelenik meg.

Kép – Jelölőnégyzet lista speciális funkciói

Fontos

- A Jelölőnégyzet lista egyszerre több értéket is tárolhat.
- A mezőtípus kizárólag a szerkesztés során rögzített fix értékeket használja.
- Új listaelem kizárólag a munkafüzet szerkesztése során adható hozzá.
- A kitiltott listaelemek nem választhatók ki, azonban a korábban mentett rekordokban továbbra is megmaradnak.
- A listaelemek egymás alatt vagy egymás mellett is megjeleníthetők.

8.3.6.1 Felhasználólista

A **Felhasználólista** mezőtípus az alkalmazás felhasználói közül egyetlen felhasználó kiválasztására szolgál. A mező értékét az alkalmazásban nyilvántartott felhasználók alkotják, ezért új érték kézi rögzítésére nincs lehetőség. A mezőtípus felelősök, ügyintézők, jóváhagyók vagy egyéb felhasználók rekordhoz rendelésére használható.

Kép – Felhasználólista mező

Működés

A Felhasználólista egyszerre egyetlen felhasználót tárol.

A mező lenyitásakor az alkalmazás felhasználói jelennek meg, amelyek közül egy érték választható ki. A kiválasztott felhasználó a rekord mentését követően a mező értékeként tárolódik.

Kép – Felhasználó kiválasztása

Sajátosságok

A Felhasználólista támogatja az **Egyszeri hivatkozás** funkció használatát. A funkció segítségével a szülő rekord típusazonos Felhasználólista mezőjének értéke új rekord létrehozásakor egyszer átvehető. A funkció részletes működését a **8.2.3 Egyéni mezőfunkciók** fejezet ismerteti.

A mezőtípus támogatja az **Aktuális felhasználó legyen mindig az érték** funkció használatát. Bekapcsolt állapotban a mező értékét mindig az aktuálisan bejelentkezett felhasználó adja. Ebben az esetben a mező csak olvasható, értéke kézzel nem módosítható. Ha a rekordot másik felhasználó nyitja meg, a mező értéke automatikusan az aktuális felhasználóra változik.

A mezőtípus támogatja a **Létrehozó** funkció használatát. Bekapcsolt állapotban a mező mindig a rekordot létrehozó felhasználót tartalmazza. A mező csak olvasható, értéke kézzel nem módosítható, és a rekord teljes életciklusa során változatlan marad.

A Felhasználólista támogatja az **Előszűrés** funkció használatát. Az előszűréshez egy, felhasználói jogcsoportokat tartalmazó Legördülő lista választható ki. A legördülő listában kiválasztott jogcsoport alapján a Felhasználólista kizárólag az adott jogcsoporthoz tartozó felhasználókat jeleníti meg. A funkció részletes működését a **Felhasználólista előszűrése jogcsoporttal** fejezet ismerteti.

A Felhasználólista támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát. Dokumentumgenerálás során, amennyiben a mező nem tartalmaz értéket, a mező helyén kötőjel jelenik meg.

Kép – Felhasználólista speciális funkciói

Fontos

- A Felhasználólista egyszerre egyetlen felhasználót tárol.
- A mező értékei az alkalmazás felhasználóiból származnak, új érték kézzel nem vehető fel.
- Az **Aktuális felhasználó legyen mindig az érték** és a **Létrehozó** funkció használata esetén a mező csak olvasható.
- Az **Előszűrés** funkció segítségével a megjelenő felhasználók jogcsoport alapján szűrhetők.

8.3.6.2 Többértékes felhasználólista

A **Többértékes felhasználólista** mezőtípus az alkalmazás felhasználói közül egyszerre több felhasználó kiválasztására szolgál. A választható értékek az alkalmazás felhasználóiból állnak, ezért új érték kézi rögzítésére nincs lehetőség. A mezőtípus olyan esetekben használható, amikor egy rekordhoz egyszerre több felhasználó hozzárendelése szükséges.

Kép – Többértékes felhasználólista mező

Működés

A Többértékes felhasználólista egyszerre több felhasználó kiválasztását teszi lehetővé.

A mező megnyitásakor az alkalmazás felhasználóinak listája jelenik meg. A kiválasztott felhasználók a rekord mentését követően a mező értékeként tárolódnak.

Kép – Több felhasználó kiválasztása

Sajátosságok

A Többértékes felhasználólista támogatja az **Egyszeri hivatkozás** funkció használatát. A funkció kizárólag típusazonos mezők között alkalmazható, ezért a forrásmező csak Többértékes felhasználólista mező lehet. A funkció részletes működését a **8.2.3.1 Egyszeri hivatkozás** fejezet ismerteti.

A mezőtípus támogatja az **Előszűrés jogcsoportot tartalmazó legördülővel** funkció használatát. A funkció segítségével egy jogcsoportokat tartalmazó Legördülő lista választható ki. A legördülő listában kiválasztott jogcsoport alapján a mező kizárólag az adott jogcsoporthoz tartozó felhasználókat jeleníti meg.

A Többértékes felhasználólista támogatja az **„Üres érték esetében a nyomtatási sablonon '-' szerepeljen”** funkció használatát. Amennyiben dokumentumgenerálás során a mező nem tartalmaz értéket, a mező helyén kötőjel (`-`) jelenik meg.

Kép – Többértékes felhasználólista egyéni mezőfunkciói

Fontos

- A Többértékes felhasználólista egyszerre több felhasználót is tárolhat.
- A mező értékei kizárólag az alkalmazás felhasználói közül választhatók ki.
- Az **Egyszeri hivatkozás** funkció kizárólag típusazonos Többértékes felhasználólista mezők között használható.
- Az **Előszűrés jogcsoportot tartalmazó legördülővel** funkció segítségével a megjelenő felhasználók jogcsoport alapján szűrhetők.

8.3.7.1 Hivatkozott mező

A **Hivatkozott mező** mezőtípus egy másik mező értékének megjelenítésére szolgál. A mező nem önálló adatot tárol, hanem egy másik mező aktuális értékét jeleníti meg, ezért a megjelenített tartalom a forrásmező értékének változását automatikusan követi.

Kép – Hivatkozott mező

Működés

A Hivatkozott mező létrehozásakor meg kell adni azt a forrásmezőt, amelynek értékét a mező megjeleníti.

A futó felületen a Hivatkozott mező a forrásmező aktuális értékét jeleníti meg. A forrásmező értékének módosítását követően a Hivatkozott mező tartalma is automatikusan frissül.

A Hivatkozott mező értéke közvetlenül nem módosítható. A megjelenített érték kizárólag a forrásmező módosításával változik.

Kép – Hivatkozott mező használata

Sajátosságok

A Hivatkozott mező kizárólag megjelenítési célokat szolgál. A mezőben látható érték mindig a kiválasztott forrásmező aktuális állapotát tükrözi.

A Hivatkozott mező más mezőtípusokkal együtt is felhasználható. A **Számított mező** képleteiben a Hivatkozott mező értéke is szerepelhet, így a hivatkozott adatok számítások alapjául is

szolgálhatnak. A Számított mező működését a **8.3.2.2 Számított mező** fejezet ismerteti.

Kép – Hivatkozott mező beállításai

Fontos

- A Hivatkozott mező nem önálló adatot tárol.
- A mező a kiválasztott forrásmező aktuális értékét jeleníti meg.
- A Hivatkozott mező értéke közvetlenül nem szerkeszthető.
- A forrásmező módosítását követően a megjelenített érték automatikusan frissül.
- A Hivatkozott mező értéke Számított mező képletében is felhasználható.

8.3.8 Fájlcsatolás

A **Fájlcsatolás** mezőtípus fájlok rekordhoz történő csatolására szolgál. A mező dokumentumok, képek és egyéb elektronikus állományok tárolását teszi lehetővé. A csatolt fájlok a rekord részét képezik, ezért a rekord mentése után megtekinthetők, letölthetők, illetve megfelelő jogosultság esetén törölhetők. A mezőtípus működését az egyéni mezőfunkciók beállításai határozzák meg.

Kép – Fájlcsatolás mező

Működés

Fájl csatolására a **Fájl kiválasztása** gombra kattintva van lehetőség.

A gomb megnyitja az operációs rendszer fájlválasztó ablakát, ahol kijelölhető a feltöltendő állomány vagy – a beállításoktól függően – több állomány is.

A kiválasztott fájlok a mező alatt, chip formájában jelennek meg. Ebben az állapotban még nem részei a rekordnak. A feltöltés a rekord mentésekor történik meg. Mentés után a mező mellett megjelenik a **Csatolmányok** ikon, amely a csatolt fájlok kezelésére szolgál.

Kép – Kiválasztott fájl mentés előtt

Kép – Feltöltött fájl mentés után

Rekord adatlapján

A **Csatolmányok** ikonra kattintva megjelenik a rekordhoz csatolt fájlok listája.

Egy csatolt fájl esetén a lista a fájl nevét, a **Letöltés**, valamint – megfelelő jogosultság esetén – a **Törlés** műveletet tartalmazza.

Több csatolt fájl esetén valamennyi állomány megjelenik a listában. Az egyes fájlok külön letölthetők vagy törölhetők, emellett az **Összes letöltése** és az **Összes törlése** művelet is elérhető. Az összes letöltése művelet a fájlokat tömörített (.zip) állományba csomagolja.

Kép – Csatolt fájlok kezelése rekordon

Táblázatos nézet

A Fájlcsatolás mező táblázatos nézetben is kezelhető, ezért a rekord adatlapjának megnyitása nem szükséges.

A **Csatolmányok** menü ugyanazokat a letöltési és törlési műveleteket biztosítja, mint a rekord adatlapján.

PDF dokumentum csatolása esetén megjelenik a **PDF fájlok megnyitása** lehetőség. A dokumentum a beépített PDF-megjelenítőben nyitható meg, letöltés nélkül. Több PDF csatolása esetén ugyanabban a megjelenítőben lapozással lehet váltani a dokumentumok között.

Kép – Csatolt fájlok kezelése táblázatban

Kép – PDF megjelenítése táblázatból

Kapcsolódó egyéni mezőfunkciók

A Fájlcsatolás mezőtípus az alábbi egyéni mezőfunkciókat támogatja:

- Feltölthető fájltípusok
- Egyszerre több fájl csatolásának lehetősége
- Maximális feltölthető fájlméret
- Fájl beolvasása szkennerrel
- Tartalom alapú keresés engedélyezése
- Bélyegkép

- Aláírás

Fontos

- A kiválasztott fájlok csak a rekord mentése után töltődnek fel.
- A csatolt fájlok kezelése a **Csatolmányok** ikonról érhető el.
- Több csatolt fájl esetén egyenkénti és csoportos letöltés, valamint egyenkénti és csoportos törlés is rendelkezésre áll.
- A táblázatos nézet a rekord megnyitása nélkül is biztosítja a csatolmányok kezelését.
- PDF dokumentumok esetén táblázatos nézetben beépített PDF-megjelenítő használható.

8.3.9 Nyomtatvány

A **Nyomtatvány** mezőtípus dokumentum generálására szolgál. A mező gombként jelenik meg a futó felületen; a gombra kattintva a rendszer a beállított sablon alapján létrehozza a dokumentumot. A generált dokumentum a beállítástól függően letölthető a böngészőn keresztül, vagy automatikusan csatolható egy Fájlcsatolás típusú mezőhöz.

Kép – Nyomtatvány mező

Működés

A Nyomtatvány mező használatához dokumentumsablon szükséges. A sablon létrehozható szerkesztőfelületen, illetve megfelelő beállítás esetén futó alkalmazásból is. A sablon létrehozásakor megadható a sablon neve, feltölthető a sablonfájl, kiválasztható a kimeneti fájltípus, valamint feltételekhez köthető a sablon megjelenése.

A Nyomtatvány gombra kattintva a rendszer a sablonban elhelyezett hivatkozások alapján kitölti és létrehozza a dokumentumot. A sablonban a tárgyrekord mezői, lekérdezés mező, törzsadat mezői, valamint gyerek munkafüzet rekordjainak mezői is hivatkozhatók.

Kép – Nyomtatvány gomb futó felületen

Sablonok és feltételek

Egy Nyomtatvány mezőhöz több sablon is tartozhat. A sablonok megjelenése feltételekhez köthető, így a futó felületen csak az adott rekord adatai alapján megfelelő sablon jelenik meg.

Feltétel megadásakor kiválasztható a vizsgált mező, az összehasonlítás típusa, valamint az összehasonlítás alapja. A vizsgált mező értéke fix értékkel vagy a felületen található másik mező értékével is összehasonlítható. Több feltétel esetén minden feltételnek teljesülnie kell a sablon megjelenéséhez.

□□ Kép – Sablon feltételeinek beállítása

Kapcsolódó egyéni mezőfunkciók

A Nyomtatvány mezőtípushoz kapcsolódó egyéni mezőfunkció:

- Dokumentum generálás módja

Fontos

- A Nyomtatvány mező dokumentumgenerálásra szolgál.
- A generált dokumentum letölthető, vagy Fájlcsatolás mezőhöz csatolható.
- Fájlcsatolás célmezőként csak olyan Fájlcsatolás mező választható, amelynél a több fájl csatolása engedélyezett.
- A dokumentumsablonban tárgyrekordmező, lekérdezés, törzsadat és gyerek munkafüzet adatai is hivatkozhatók.

8.3.10 Téglalap

A **Téglalap** mezőtípus a munkafüzet vizuális tagolására és egyes felületrészek kiemelésére szolgál. A mező nem adatbevitelre használható, kizárólag megjelenítési elemként funkcionál.

□□ Kép – Téglalap mező

Működés

A Téglalap a munkafüzeten grafikus elemként jelenik meg. A mező nem tárol rekordadatot, és nem szerkeszthető adatbeviteli mezőként. Megjelenését a hozzá tartozó megjelenítési beállítások

határozzák meg.

Kép – Téglalap a munkafüzeten

Kapcsolódó funkciók

A Téglalap megjelenését szabályozó beállítások részletes ismertetése a **8.2.5 Megjelenítési funkciók** fejezetben található.

A kapcsolódó funkciók:

- **Keret színe**
- **Kitöltés**
- **Keret stílusa**
- **Keret vastagsága**
- **Keret sarkainak görbülete**
- **Keretek láthatósága**

A Téglalap eseményből történő átszínezését az **Események – Átszínez egy címkét / téglalapot** fejezet ismerteti.

Fontos

- A Téglalap kizárólag megjelenítési célokat szolgál.
- A mező nem tárol adatot.
- A megjelenési beállítások részletes leírása a **8.2.5 Megjelenítési funkciók** fejezetben található.
- Az eseményből történő átszínezés működését az **Események – Átszínez egy címkét / téglalapot** fejezet ismerteti.

8.3.11 Felirat

A **Felirat** mezőtípus állandó szöveg megjelenítésére szolgál a munkafüzeten. A mező neve helyett maga a megjelenítendő felirat adható meg, ezért a futó felületen a beállított szöveg jelenik meg.

Kép – Felirat mező

Működés

A Felirat a munkafüzeten szöveges megjelenítési elemként látható. Tartalma a munkafüzet szerkesztése során adható meg. Megjelenése formázási és megjelenítési beállításokkal módosítható.

Kép – Felirat a futó felületen

Kapcsolódó funkciók

A Felirat szövegének formázását a **8.2.3.16 Felirat formázása (Karakter súlya / Karakter stílusa / Karakter dekorációja)** fejezet ismerteti.

A kapcsolódó beállítások:

- **Karakter súlya**
- **Karakter stílusa**
- **Karakter dekorációja**

A Felirat további megjelenítési beállításait a **8.2.3.17 Felirat megjelenése (Felirat színe / Keret stílusa / Keret vonalvastagsága / Keret sarkainak görbülete / Tartalom margó)** fejezet ismerteti.

A kapcsolódó beállítások:

- **Felirat színe**
- **Keret stílusa**
- **Keret vonalvastagsága**
- **Keret sarkainak görbülete**
- **Tartalom margó**

A Felirat eseményből történő átszínezését az **Események → Átszínez egy címkét / téglalapot** fejezet ismerteti.

Fontos

- A mező neve helyett a megjelenítendő felirat adható meg.
- A szöveg formázási beállításai egymástól függetlenül használhatók.
- A megjelenítési paraméterek kizárólag a Felirat megjelenését módosítják.

- A formázási és megjelenítési funkciók részletes működése a hivatkozott fejezetekben található.

8.3.12 Lekérdezés

A **Lekérdezés** mezőtípus egy korábban létrehozott lekérdezés eredményének munkafüzetbe ágyazott megjelenítésére szolgál. A mező nem hoz létre önálló lekérdezést, hanem a kiválasztott lekérdezés aktuális eredményét jeleníti meg.

Működés

A munkafüzeten megjelenő lekérdezés a mező **Megjelenítendő lekérdezés** paraméterével választható ki. A beállítás mentése után a lekérdezés eredménye a mező területén jelenik meg.

A listában kizárólag olyan lekérdezés választható ki, amely még nincs másik munkafüzetlapba beágyazva. Egy lekérdezés egyszerre egy munkafüzetlapon jeleníthető meg Lekérdezés mező használatával.

A lekérdezés Legördülő lista adatforrásaként történő használata nem akadályozza a beágyazást. A munkafüzetlapba ágyazott lekérdezés ettől függetlenül Legördülő lista adatforrásaként is használható.

Kép – Lekérdezés kiválasztása

Kép – Beágyazott lekérdezés

Sajátosságok

A Lekérdezés mezőben megjelenő eredményt a kiválasztott lekérdezés felépítése, oszlopai, kapcsolatai, szűrési feltételei, csoportosításai és rendezési beállításai határozzák meg.

A lekérdezések létrehozását és paraméterezését a **4. Lekérdezés → Lekérdezés létrehozás** fejezet ismerteti.

A futó felületen elérhető oszlopbeállítások, rendezési lehetőségek, rekordmegnyitás, exportálás, külön lapon történő megnyitás és lapszámozás részletes működése szintén a **4. Lekérdezés → Lekérdezés létrehozás** fejezetben található.

Elérhető mezőfunkciók

A Lekérdezés mezőhöz kapcsolódó egyéni mezőfunkciók:

- **Megjelenítendő lekérdezés**
- **Ugrás a lekérdezéshez**

A lekérdezés kiválasztását, a beágyazhatóság feltételeit, a Legördülő lista mezőtípussal fennálló kapcsolatot, valamint a lekérdezés szerkesztőfelületének közvetlen megnyitását a **8.2.3.18 Megjelenítendő lekérdezés** fejezet ismerteti. (docs.govern.hu)

Fontos

- Másik munkafüzetlapba már beágyazott lekérdezés nem választható ki.
- Egy lekérdezés egyszerre egy munkafüzetlapba ágyazható be.
- A Lekérdezés mezőben történő megjelenítés és a Legördülő lista adatforrásaként történő használat egymástól független.
- A mező a kiválasztott lekérdezés eredményét jeleníti meg, a lekérdezés felépítése nem a mező beállításainál módosítható.
- A lekérdezés szerkesztőfelülete az **Ugrás a lekérdezéshez** funkcióval nyitható meg.

8.3.13 Grafikon

A **Grafikon** mezőtípus egy lekérdezés adatainak grafikus megjelenítésére szolgál. A beállított diagram a munkafüzet futó felületén jelenik meg.

Kép – Grafikon mező

Működés

A Grafikon mező adatforrását egy kiválasztott lekérdezés biztosítja. A megjelenítés felépítését a diagram típusa, az X- és Y-tengelyhez megadott mezők, valamint a csoportosításhoz kiválasztott adat határozza meg.

A grafikon vonal-, oszlop- vagy kördiagramként jeleníthető meg.

Kép – Grafikon a futó felületen

Kapcsolódó egyéni mezőfunkciók

A Grafikon mező beállításait az alábbi fejezetek ismertetik:

- **8.2.3.19 Melyik lekérdezés legyen a diagram alapja?**
- **8.2.3.20 Diagram típusa**
- **8.2.3.21 X-tengely**
- **8.2.3.22 Y-tengely**
- **8.2.3.23 Csoportosítani kívánt adat**

Fontos

- A Grafikon mező adatforrását lekérdezés biztosítja.
- A megjelenítés vonal-, oszlop- vagy kördiagram lehet.
- Az X-tengely, az Y-tengely és a csoportosítás adatai a kiválasztott lekérdezés mezőihez kapcsolódnak.
- Az egyes beállítások részletes működését a kapcsolódó egyéni mezőfunkciók fejezetei ismertetik.

. /deepread /applyprompt /grounded /noinfer /cite /audit /deep dive 0. most hogy ez bekerült az egyéni mezőfunkcikba, ennek fényébe jöhet a diagram az elejéről a mezőtípusokba 1. Olvasd végig a kapcsolódó PDF-eket. 2. Ellenőrizd a teljes tartalomjegyzéket, hogy biztosan a következő fejezeten dolgozol. 3. Minden állítás mellé keress forrást. 4. Ha egy állítást egyetlen dokumentum sem támaszt alá, HAGYD KI. 5. Ne következtess hasonló mezőtípusból. 6. Ne használj általános szakmai tudást. 7. Ha valamiben nem vagy 100%-ig biztos, állj meg és kérdezz. 8. Minden fejezet írása előtt készíts belső auditot: - megfelelő fejezet? - megfelelő sorrend? - nincs ismétlés? - nincs feltételezés? - minden funkció dokumentált? 9. Amennyiben nem világos valami akkor kérdezz 10. ne használd a ...kerül kifejezést 11. minimalizáld a szóismétlést, és z egy szekcin belüli dupla leírást. pl x mező esetn leírod, a funkció leírásában ugyanazt, mint a működésben 12. A fogalmazás midig szám és személy nélküli 13. NE TALÁLGASS! 14. ne hagyj ki semmit a dokuemtációból. 15. Buzi forrásmegjelöléseid hanyagold 16. Csak ezután kezdj írni. /deepread /applyprompt /grounded /noinfer /cite /audit /deep dive

---

Változat #13
Lépő Levente hozta létre 7 július 2026 07:05:45
Lépő Levente frissítette 27 augusztus 2026 07:25:10